

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

BMI (Fitch Solutions): Στα 40 εκατ. τουρίστες ετησίως θα φτάσει η Ελλάδα έως το 2028

Ακόμα υψηλότερα θα φτάσουν φέτος οι τουριστικές αφίξεις στην Ελλάδα, ενώ σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα η χώρα θα υποδέχεται σχεδόν 40 εκατομμύρια τουρίστες τον χρόνο, εκτιμά η BMI, της Fitch Solutions. Ο οίκος βλέπει «άνοιγμα» της Ελλάδας σε αγορές με ισχυρές προοπτικές, όπως αυτές της Κίνας και της Ινδίας, προειδοποιεί, ωστόσο, για τις προκλήσεις του υπερτουρισμού.

Σύμφωνα με την Fitch Solutions (την έκθεση παρουσιάζει το MR), ο ελληνικός τουρισμός θα κινηθεί ακόμα υψηλότερα φέτος, αφού τον πέτυχε την πλήρη ανάκαμψή του από την πανδημία το 2023, ενώ τα επόμενα χρόνια θα πετύχει αύξηση των αφίξεων τόσο από τις παραδοσιακές αγορές όσο και από νέες αγορές. Οι καμπάνιες προώθησης του ελληνικού τουριστικού προϊόντος και η επέκταση των δικτύων άμεσων αεροπορικών συνδέσεων θα επιτρέψουν στην Ελλάδα να παρουσιαστεί σαν ένας ελκυστικός τουριστικός προορισμός.

Greece - Total Arrivals, '000 (2014-2028)

e/f = BMI estimate/forecast. Source: National Sources, BMI

Συνέχεια....

Έτσι, οι αναλυτές υπολογίζουν ότι οι αφίξεις θα αυξηθούν φέτος κατά 5,3%, στα 34,5 εκατ. άτομα, από 32,7 εκατ. άτομα το 2023. Ήδη, ο ελληνικός τουρισμός βρίσκεται στο 104,4% των επιπέδων του 2019, σημειώνει η Fitch Solutions, καθώς στην τελευταία κανονική χρονιά πριν από την πανδημία, η χώρα είχε υποδεχθεί 31,3 εκατ. τουρίστες.

Σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, οι τουριστικές αφίξεις αναμένεται να φτάσουν στα 39,3 εκατ. άτομα έως το 2028, εμφανίζοντας έναν μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης 3,7%.

Οι ευρωπαϊκές αγορές –Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Γαλλία και Ιταλία- αναμένεται να είναι η βασική πηγή αφίξεων για το 2024, όμως η Fitch εκτιμά ότι η διαφοροποίηση θα αυξάνεται όλο και περισσότερο σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, καθώς η Ελλάδα θα προωθείται σαν ένας ελκυστικός προορισμός. Μάλιστα, θα μπορέσει να προσελκύσει τουρίστες από αγορές με ισχυρές προοπτικές, όπως η Κίνα και η Ινδία.

Βέβαια, ο οίκος τονίζει ότι ο υπερτουρισμός αποτελεί έναν κίνδυνο για την ικανότητα της Ελλάδας να προσφέρει τουριστικές υπηρεσίες εν μέσω αύξησης των αφίξεων. Το πρόβλημα αυτό μπορεί επίσης να εκδηλωθεί μέσω της ασθενούς συντήρησης δημοφιλών τουριστικών αξιοθέατων και υποδομών.

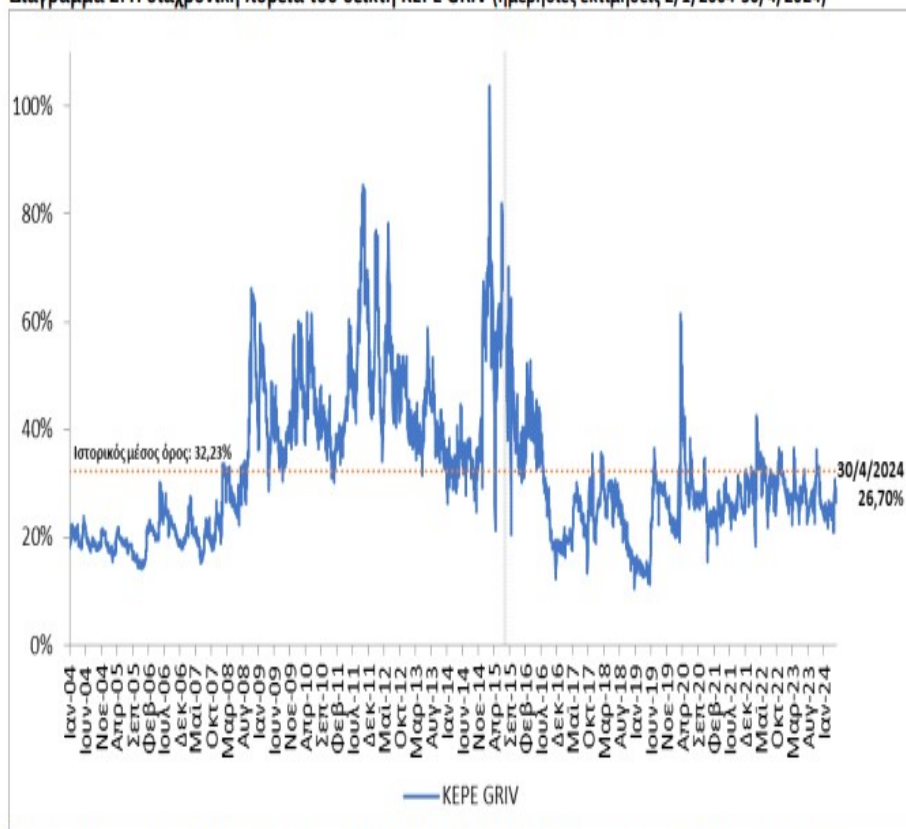
Δείκτης φόβου: Αυξήθηκε η αβεβαιότητα στο ΧΑ τον Απρίλιο

Αύξηση της αβεβαιότητας για την αναμενόμενη βραχυπρόθεσμη πορεία της ελληνικής αγοράς σε σχέση με τα τέλη του προηγούμενου μήνα, με διακυμάνσεις εντός του μήνα, δείχνει ο δείκτης φόβου του ΚΕΠΕ.

Συγκεκριμένα, ο δείκτης τεκμαρτής μεταβλητότητας ΚΕΠΕ GRIV ή δείκτης «φόβου» αποτυπώνει την αβεβαιότητα των συμμετεχόντων στην αγορά παραγώγων για την αναμενόμενη βραχυπρόθεσμη πορεία της ελληνικής αγοράς και υπολογίζεται στη βάση των τιμών των δικαιωμάτων προαίρεσης του δείκτη FTSE/X.A. Large Cap. Η τιμή του δείκτη ΚΕΠΕ GRIV αυξήθηκε τον Απρίλιο του 2024, φτάνοντας το 26,70% στις 30/4/2024 από 22,40% στις 28/3/2024. Επιπλέον, η μέση ημερήσια τιμή του δείκτη αυξήθηκε, φτάνοντας το 26,32% τον Απρίλιο του 2024 από 24,44% τον Μάρτιο του 2024. Ο δείκτης παρέμεινε σε επίπεδα χαμηλότερα του ιστορικού μέσου όρου του (από τον Ιανουάριο του 2004) για την ελληνική αγορά, ο οποίος είναι στο 32,23%.

Συνέχεια...

Διάγραμμα 2: Η διαχρονική πορεία του δείκτη KEPE GRIV (ημερήσιες εκτιμήσεις 2/1/2004-30/4/2024)

Σημείωση: Δεν υπάρχουν δεδομένα για την περίοδο 29/6/2015-31/7/2015 λόγω της αναστολής διαπραγμάτευσης όλων των παραγώγων που διαπραγματεύονται στην Αγορά Παραγώγων σε συνέχεια της τραπεζικής αργίας.

Παράλληλα, ο Σύνθετος Δείκτης Προήγησης, σύμφωνα με την πλέον πρόσφατη παρατήρηση για τον Ιανουάριο του 2024, σημείωσε άνοδο, σε συνέχεια της οριακής ανόδου της προηγούμενης περιόδου αναφοράς, και παραμένει σε υψηλά επίπεδα για το σύνολο της περιόδου εξέτασης.

Πρόκειται για ένα δελικτη βάσει ενός υποδείγματος δυναμικού παράγοντα, που κατασκευάζεται με τη χρήση έξι επιλεγμένων μηνιαίων οικονομικών μεταβλητών με χαρακτηριστικά προήγησης. Παρέχει πρόδρομες ενδείξεις για την πορεία και τις μεταστροφές στην ελληνική οικονομική δραστηριότητα, πριν από την αποτύπωσή τους στα τρέχοντα μεγέθη της συνολικής οικονομικής δραστηριότητας.

Η εν λόγω εξέλιξη ενισχύει τις ενδείξεις για ανάσχεση των πρόσφατων καθοδικών τάσεων του ΣΔΠ και μετάβαση σε πορεία ανόδου. Συνεπώς, αντανακλά ενίσχυση των προσδοκιών και εκτιμήσεων των συμμετεχόντων στην οικονομική δραστηριότητα, παρέχοντας πρόδρομες ενδείξεις για μια ενδιάμεση βελτίωση των μελλοντικών οικονομικών συνθηκών. Σε αυτή τη βάση, θεωρείται ότι δεν επικρατούν οι όποιες δυσμενείς επιπτώσεις που οφείλονται στην αύξηση των γεωπολιτικών κινδύνων. Για την απόκτηση επιπρόσθετων ενδείξεων, αναγκαία καθίσταται η επανεκτίμηση του ΣΔΠ.

Milken: Σε αναβίωση των επιχειρηματικών deals ποντάρει η Wall Street

Αρχηγό κρατών, παράγοντες της αγοράς, επικεφαλής θεσμών, ανώτατα στελέχη επιχειρήσεων και αναλυτές συμμετείχαν στο ετήσιο Παγκόσμιο Συνέδριο του Ινστιτούτου Milken αυτή την εβδομάδα αναλλάσσοντας απόψεις και προτάσεις για το μέλλον της παγκόσμιας οικονομίας. Τα ονόματα ηχηρά και πολλά από τα πάνελ έκρυβαν εκπλήξεις. Για παράδειγμα ο διευθύνων σύμβουλος της Goldman Sachs, Ντέιβιντ Σόλομον υποδέχθηκε ένα από τα μεγαλύτερα ονόματα της εκδήλωσης: τον Ίον Μασκ.

Και αφού μίλησε σε ένα κατάμεστο αμφιθέατρο στο Μπέμπερλι Χιλς, ο διευθύνων σύμβουλος της Tesla μαζί με περίπου 20 επενδυτές – ανάμεσά τους ο Todd Boehly, συνδιοκτική της ομάδας μπέιζμπολ του Los Angeles Dodgers και ο πρώην υπουργός Οικονομικών, Steven Mnuchin- συμμετείχαν σε ένα ιδιωτικό γεύμα. Όπως αποκαλύπτουν οι Financial Times, ο Μασκ κάθισε στο κέντρο του τραπέζιού με τον Σόλομον και έκανε... παιγνίδι.

Η συνάντηση αυτή ήταν από τα σημεία αναφοράς μιας εβδομάδας, κατά την οποία χιλιάδες διαχειριστές χρημάτων, τραπεζίτες και επενδυτές βρέθηκαν σε μια περιοχή που είναι γνωστή κυρίως για τους αστέρες του κινηματογράφου. Άλλα επιμέρους γεγονότα περιλάμβαναν ένα πάρτι που διοργάνωσε ο ηθοποιός που έγινε venture capitalist Ashton Kutcher και ένα πάρτι με οικοδεσπότη τον ιδρυτή του Leonard Green, Jonathan Sokoloff, το οποίο περιλάμβανε βασιλιάδες του αγγλικού ποδοσφαίρου μεταξύ των οποίων ο Ντέιβιντ Μπέκχαμ.

Όλα αυτός ο κόσμος ήρθε αναζητώντας συνεργάτες και χρήμα, ποντάρνοντας στην αναβίωση των επιχειρηματικών deals αργότερα αυτό το έτος ή το 2025.

Μπαράς επαφών

Όπως επισημαίνουν οι FT στα μεγάλα ξενοδοχεία της πόλης δεν έφευγε καρφίτσα και σε κάθε γωνιά μπορούσε κανείς να δει ανθρώπους να συζητούν πιθανές συνεργασίες. Όμως οι big business γινόνταν κεκλεισμένων των θυρών σε σουίτες ξενοδοχείων και σε σπίτια ντόπιων μεριστάνων.

«Είναι σαν να πηγαίνεις στο Λας Βέγκας», είπε ο συνιδρυτής ενός εναλλακτικού διαχειριστή περιουσιακών στοιχείων. «Λεφτά υπάρχουν παντού. Όλοι κοιτάζουν τρύγω, βλέποντας με ποιον άλλο μπορώ να μιλήσω».

Το συνέδριο ήταν το μεγαλύτερο μετά την πανδημία. Αντικατοπτρίζοντας μια μετατόπιση ισχύος και τις προσπάθειες μεγάλων διαχειριστών περιουσιακών στοιχείων τον ΗΠΑ να οικοδομήσουν δεσμούς με τον Κόλπο, οι επενδυτές της Μέσης Ανατολής αναδείχθηκαν περισσότερο από ό,τι τα προηγούμενα χρόνια. Ενώ οι συζητήσεις για πιθανές ευκαιρίες στην Κίνα ήταν πολύ πιο επιφυλακτικές.

Και καθώς ο κόσμος έκανε ουρές για να ακούσει προσωπικότητες όπως ο πρώην πρόεδρος των ΗΠΑ Μπιλ Κλίντον, ο πρόεδρος της Αργεντινής Χαβιέ Μάιλι και ο μεριστάνος των κεφαλαίων αντιστάθμισης κινδύνου Κεν Γκρίφιν, επίδοξοι διαπραγματευτές έβεταν τις βάσεις για νέες συγχωνεύσεις, εξαγορές και συμφωνίες χρέους.

«Αυτό στο οποίο συμφωνούσαν όλοι στο Milken είναι ότι το 2025 θα είναι μια εξαιρετική χρονιά. Το ερώτημα είναι πόση από αυτή τη δραστηριότητα θα ξεκινήσει από το 2024», ανέφερε στους FT, ο John Miller, εκτελεστικός συμπρόεδρος της παγκόσμιας επενδυτικής τραπεζικής στη Jefferies. «Οι ανακοινωθείσες συγχωνεύσεις και εξαγορές είναι ένας κορυφαίος δείκτης και αναβοβλέπνει με πράσινο χρώμα αυτή τη στιγμή».

Επιστροφή των επενδυτών

Οι διαχειριστές ιδιωτικών μετοχών δέχονταν πίεση να πουλήσουν περιουσιακά στοιχεία και να επιστρέψουν περισσότερα κεφάλαια στους επενδυτές τους, και οι εταιρικές συγχωνεύσεις και εξαγορές αυξήθηκαν κατά 30% σε ετήσια βάση, δήλωσε από την πλευρά του ο επικεφαλής οικονομολόγος της EY, Γκρέγορι Ντάκο. Η EY προβλέπει διμήφια ανάπτυξη και στους δύο τύπους συναλλαγών.

«Οι δάνειστες επέστρεψαν, η στρατηγική προσφορά επέστρεψε και τα επιτόκια σταθεροποιήθηκαν. Θα γίνουν πολλές συμφωνίες φέτος», είπε ο Connor Teskey, πρόεδρος της Brookfield Asset Management.

Οι ανησυχίες

Άλλοι, όμως, ανησυχούσαν για τη γεωπολιτική αβεβαιότητα γύρω από τις αμερικανικές εκλογές και τις εντάσεις με την Κίνα και προειδοποίησαν ότι η αδυναμία συμφωνίας για τις αποτιμήσεις θα μπορούσε ακόμα να θέσει σημαντικό εμπόδιο στη σύναψη συμφωνιών.

«Είναι ένα ελαφρώς σχιζοφρενικό περιβάλλον», είπε στους Financial Times ο Jonathan Hausman, επικεφαλής στρατηγικής του Οντάριο Teachers' Pension Plan. «Από τη μια πλευρά οι άνθρωποι βλέπουν τεράστιες ευκαιρίες και ανακουφίζονται για την πορεία της οικονομίας των ΗΠΑ. Αλλά τα στοιχεία για πραγματικά μεγάλες αλλαγές φαίνονται ολόένα και μεγαλύτερα: ζούμε σε έναν κόσμο επιρρεπή σε συγκρούσεις και αυτό θα συνεχιστεί στο ορατό μέλλον».

Ο Mathieu Chabran, συνιδρυτής της εναλλακτικής διαχείρισης Tikehau Capital, παρατήρησε ότι «σε πολλές περιπτώσεις, οι διαχειριστές εξαγορών εξακολουθούν να αρνούνται τις αποτιμήσεις, χωρίς να φαίνεται αυστηροποίηση των επιτοκίων, υπάρχει μια αποσύνδεση μεταξύ του πόσα οι πωλητές θέλουν να λάβουν και του πόσα οι αγοραστές είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν».

«Το θέμα δεν είναι η χρηματοδότηση», υποστήριξε ο Peter Toal, ανώτερος τραπεζίτης της Barclays, αναφερόμενος σε ένα από τα κεντρικά ζητήματα που αντιμετώπισαν οι ομάδες εξαγοράς πέρσι. «Το θέμα είναι τα σημάδια [αξιολογήσεις] και οι χορηγοί που δεν θέλουν να πουλήσουν κάτω από τα τρέχοντα επίπεδα».

Πολλοί πιθανοί αγοραστές ιδιωτικών μετοχών πρέπει να πουλήσουν περιουσιακά στοιχεία ή να τα διαθέσουν στις δημόσιες αγορές προτού οι επενδυτές τους δώσουν μετρητά για να αγοράσουν περισσότερα.

2,5 δισ. αναζητούν ευκαιρίες

Ενώ οι στατιστικές του κλάδου δείχνουν ότι τα ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια έχουν 2,5 δισεκατομμύρια δολάρια σε μετρητά, αυτή η λεγόμενη ξηρή σκόνη είναι μικρότερη από τα περισσότερα από 3 τρις. δολάρια σε περιουσιακά στοιχεία που επιδιώκουν να πουλήσουν οι εταιρείες. Ο σωρός μετρητών είχε επίσης συρρικνωθεί σε σχέση με την άνοδο των κεφαλαιοποιήσεων της δημόσιας αγοράς τα τελευταία χρόνια, είπε σε πάνελ ο Peter Stavros, συνεπικεφαλής της επιχείρησης private equity της KKR.

Οι αγοραστές που έχουν μετρητά μπορούν να αντέξουν οικονομικά να είναι επιλεκτικοί και να ζητήσουν ευκαιρίες. «Για νέα χρήματα που έρχονται σε ιδιωτικά κεφάλαια, θα υπάρξουν πολλές καταπληκτικές ευκαιρίες», υποστήριξε.

Αρκετοί μεγάλοι επενδυτές εξέφρασαν σκεπτικισμό ότι οι αρχικές δημόσιες προσφορές θα παρέχουν μια μεγάλη εναλλακτική λύση στις συμφωνίες. «Η χρησιμότητα των δημοσίων αγορών μειώνεται», είπε ένα στέλεχος ενός μεγάλου εναλλακτικού διαχειριστή περιουσιακών στοιχείων, προσθέτοντας ότι η εταιρεία του είχε αρχίσει να μελετά «πώς θα έμοιαζε ο κόσμος χωρίς οι δημόσιες αγορές να λειτουργούν ως τρόπος για τους διαχειριστές να εγκαταλείψουν τις επενδύσεις σε IPOs».

Οι βετεράνοι προηγούμενων εκδηλώσεων Milken είπαν ότι μία από τις μεγαλύτερες αλλαγές φέτος ήταν η άφιξη ενός νέου κύματος επενδυτών από στη Μέση Ανατολή. Αντί να ψάχνουν απλώς έρη για να βάλουν τα μετρητά τους, αναζητούν συμφωνίες που θα συνέδεαν τις επενδύσεις με τις υποσχέσεις να φέρουν θέσεις εργασίας στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες στην περιοχή.

«Θέλουν να είναι κάτι περισσότερο από πάροχοι κεφαλαίων στον υπόλοιπο κόσμο», δήλωσε ο David Hunt, διευθύνων σύμβουλος της παγκόσμιας διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων PGIM.

Οι απόψεις για την Κίνα, από την άλλη πλευρά, είχαν σκληρύνει, είχαν οι συμμετέχοντες στο συνέδριο. Ενώ λίγοι επενδυτές ξεπουλούν, πολλοί έχουν σταματήσει τις νέες επενδύσεις στην Κίνα περιμένοντας να δουν εάν το Πεκίνο μπορεί να επαναφορτίσει την οικονομική ανάπτυξη. Άλλοι ενθαρρύνουν τις επενδύσεις τους να αναζητήσουν εναλλακτικές λύσεις στις κινεζικές αλυσίδες εφοδιασμού στο Βιετνάμ και το Μεξικό.

Χ.Α.: Νέα υψηλά 13ετών την προηγούμενη εβδομάδα, με βασικό στόχο από εδώ και πέρα την παραμονή υψηλότερα των 1.450 – 1.440 μονάδων. Μια παραμονή που ξεκλειδώνει έναν νέο κύκλο ανόδου.....

